

FINANČNI RAČUNI SLOVENIJE

Četrtna informacija – januar 2015

Povzetek dogajanj v prvih treh četrletjih 2014

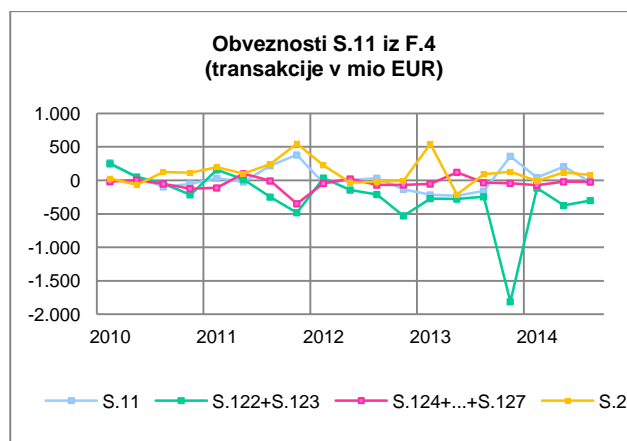
- **Nefinančne družbe** so zmanjšale terjatve in obveznosti znotraj lastnega sektorja, povečale terjatve do bank in države, ter zmanjšale obveznosti do bank in povečale do tujine.
- **Centralna banka** je zmanjšala terjatve do bank in povečala do Evrosistema, zmanjšala pa obveznosti do bank in Evrosistema ter povečala do države.
- **Banke** so zmanjšale terjatve do nefinančnih družb in centralne banke ter povečale do tujine, obveznosti pa so zmanjšale do centralne banke in tujine ter povečale do države, gospodinjstev in nefinančnih družb.
- Finančna sredstva in obveznosti **drugih finančnih posrednikov** so se povečala zaradi presektorizacije holdingov in uprav podjetij.
- **Zavarovalne družbe in pokojninski skladi** so povečali naložbe v tujino in banke, zmanjšali pa do države.
- **Država** je povečala terjatve do centralne banke in bank ter obveznosti do tujine. Primanjkljaj države je v prvih treh četrletjih 2014 znašal 1,1 mrd EUR oz. 4,1% BDP.
- **Gospodinjstva** povečujejo vloge v domačih bankah.
- **Tujina** je povečala terjatve do države in nefinančnih družb ter zmanjšala do centralne banke in bank, obveznosti tujine pa so se povečale do centralne banke in bank.

S.11 Nefinančne družbe

Finančna sredstva nefinančnih družb so konec tretjega četrletja 2014 znašala 42,6 mrd EUR in so glede na konec leta 2013 ostala na podobni ravni. Največ terjatev so nefinančne družbe imele v obliki **drugih terjatev**, ki so znašale 15,5 mrd EUR, večinoma iz komercialnih kreditov in predujmov (84%), od tega 44% v okviru lastnega sektorja in 42% do tujine. Komercialni krediti in predujmi so se povečali do tujine (za 407 mio EUR) in države (za 294 mio EUR), zmanjšali pa znotraj lastnega sektorja (za 319 mio EUR). Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 14,9 mrd EUR, od tega največ znotraj lastnega sektorja (78%). Naložbe so se zmanjšale, in sicer največ do nefinančnih družb in tujine. Nefinančne družbe so imele 6,6 mrd EUR danih **posojil**, predvsem znotraj lastnega sektorja (64%) in do tujine (26%). Terjatve iz posojil so se povečale za 417 mio EUR.

Obveznosti nefinančnih družb so konec tretjega četrletja 2014 znašale 82,7 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečale za 266 mio EUR. Najpomembnejši vir financiranja so predstavljale obveznosti iz **lastniškega kapitala** v višini 37,8 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečale za 734 mio EUR. Največji lastniki so bile nefinančne družbe (31%), država (23%), gospodinjstva (21%) in tujina (20%). Najeta **posojila** so znašala 28,9 mrd EUR, in sicer pri bankah (45%), v tujini (27%), pri nefinančnih družbah (14%) in drugih finančnih posrednikih (7%). Obveznosti iz posojil so se zmanjšale do bank (za 1,2 mrd EUR), povečale pa do tujine (za 727 mio EUR).

Nefinančne družbe so imele 14,9 mrd EUR **drugih obveznosti**, največ iz komercialnih kreditov in predujmov (73%), od tega 53% do nefinančnih družb in 39% do tujine. Komercialni krediti in predujmi so se zmanjšali za 322 mio EUR.

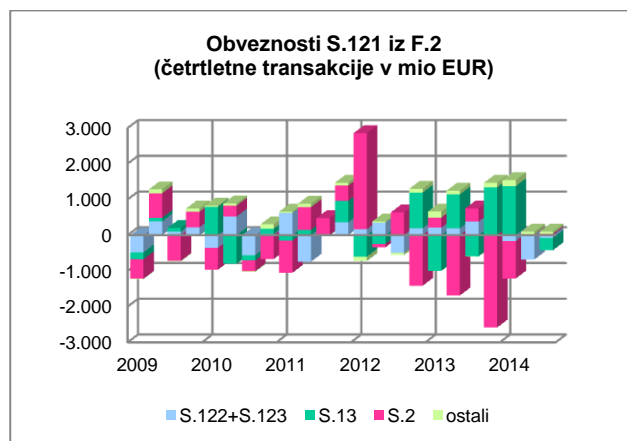

Primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti je konec tretjega četrletja 2014 znašal 40,1 mrd EUR in se je povečal največ do tujine, zmanjšal pa do bank. Medsebojne terjatve in obveznosti nefinančnih družb so predstavljale 54% finančnih sredstev in 28% obveznosti.

S.121 Centralna banka

Finančna sredstva centralne banke so konec tretjega četrletja 2014 znašala 10,4 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 zmanjšala za 454 mio EUR. Finančna sredstva so bila naložena v vloge (52%), dolžniške vrednostne papirje (35%) in posojila (9%). Centralna banka je imela 5,4 mrd EUR **vlog**, od tega 96% v tujini. Vloge so se povečale v tujini za 2,7 mrd EUR (predvsem terjatve do Evrosistema), zmanjšale pa pri bankah (za 255 mio EUR). Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so se zmanjšale za 551 mio EUR in so znašale 3,6 mrd EUR, pri čemer je bilo 94% naložb v tujih vrednostnih papirjih. **Posojila** so znašala 941 mio EUR (predvsem bankam kot posledica operacij dolgoročnejšega refinanciranja) in so se zmanjšala za 2,4 mrd EUR.

Obveznosti centralne banke so konec tretjega četrletja 2014 znašale 9,9 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 zmanjšale za 445 mio EUR. Obveznosti iz naslova **gotovine in vlog** so predstavljale 88% vseh obveznosti, od tega 48% do gospodinjstev (vse iz naslova gotovine), 33% do države in 17% do bank. Zmanjšale so se do tujine (za 995 mio EUR) in bank (za 922 mio EUR), povečale pa do države (za 1,1 mrd EUR).

Neto finančni položaj centralne banke se je glede na konec leta 2013 poslabšal do bank in države ter izboljšal do tujine.

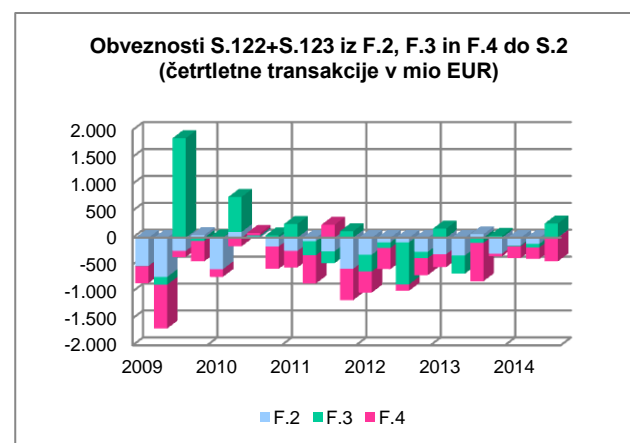
S.122+S.123 Druge denarne finančne institucije

Finančna sredstva bank¹ so konec tretjega četrtrletja 2014 znašala 43,6 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 zmanjšala za 1,3 mrd EUR. Dana **posojila** so predstavljala 68% naložb, največ nefinančnim družbam (44%) in gospodinjstvom (30%). Terjatve iz posojil so se zmanjšale za 1,8 mrd EUR, predvsem do nefinančnih družb. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so znašale 8,5 mrd EUR, od tega 66% v državne in 27% v tuje vrednostne papirje. Naložbe so se povečale predvsem v tuje vrednostne papirje (za 488 mio EUR). Banke so imele 4,4 mrd EUR v **gotovini in vlogah**, njihovo stanje pa se je povečalo v tujini (za 899 mio EUR), zmanjšalo pa predvsem pri centralni banki (za 922 mio EUR).

Obveznosti bank so konec tretjega četrtrletja 2014 znašale 38,8 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 zmanjšale za 1,4 mrd EUR. Najpomembnejši vir sredstev bank so predstavljale prejete **vloge** v višini 25,1 mrd EUR, pri čemer so imeli največ vlog gospodinjstva (60%), nefinančne družbe (18%), država (8%) in tujina (6%). Povečale so se predvsem vloge gospodinjstev (za 562 mio EUR), države (za 484 mio EUR) in nefinančnih družb (za 400 mio EUR), zmanjšale pa vloge centralne banke (za 255 mio EUR) in tujine (za 243 mio EUR). Banke so imele 7,3 mrd EUR obveznosti iz najetih **posojil** (od tega 54% do tujine), ki so se zmanjšale predvsem do centralne banke (za 2,4 mrd EUR), tujine (za 862 mio EUR) in bank (za 349 mio EUR), povečale pa do države (za 468 mio EUR). **Kapital** bank je

znašal 4,2 mrd EUR. V lastniški strukturi je imela največji delež država (60%), sledili so tujina (30%) in nefinančne družbe (4%). Banke so imele 1,8 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**.

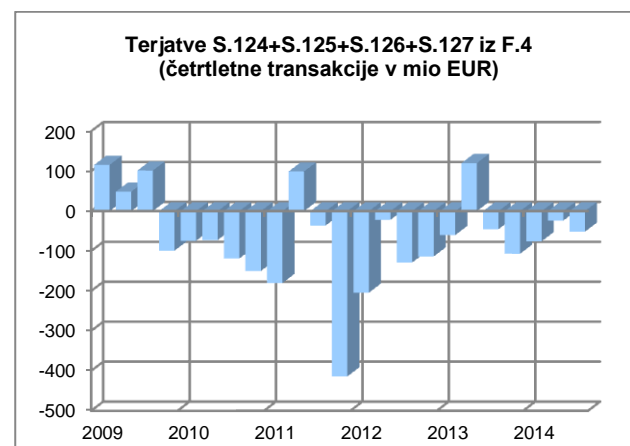
Neto finančni položaj bank se je se je izboljšal do tujine in centralne banke, poslabšal pa do nefinančnih družb, države in gospodinjstev.

S.124+S.125+S.126+S.127 Drugi finančni posredniki

Finančna sredstva drugih finančnih posrednikov so konec tretjega četrtrletja 2014 znašala 8,2 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečala za 1,6 mrd EUR (predvsem zaradi presektorizacije holdingov in uprav podjetij). Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 3,6 mrd EUR, največ v tujino (45%) in nefinančne družbe (41%). V prvih treh četrtrletjih 2014 so se povečale za 1,4 mrd EUR, pretežno zaradi presektorizacije. Dana **posojila** so dosegla 3,3 mrd EUR, največ nefinančnim družbam (59%) in gospodinjstvom (32%). Terjatve iz posojil so se zmanjšale za 124 mio EUR, predvsem do nefinančnih družb. Terjatve iz **vlog** so znašale 573 mio EUR, od tega 71% v domačih bankah in 24% v tujini.

Obveznosti drugih finančnih posrednikov so konec tretjega četrtrletja 2014 znašale 8,4 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečale za 913 mio EUR (predvsem zaradi presektorizacije). Največji del obveznosti so predstavljala najeta **posojila** (predvsem lizing podjetij) v višini 4,6 mrd EUR, od tega 57% do tujine in 33% do bank. Posojila so se zmanjšala za 278 mio EUR. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so znašale 3,5 mrd EUR in so se povečale za 1 mrd EUR. Najpomembnejša postavka v lastniškem kapitalu so bile **enote investicijskih skladov** (60%), od tega 54% v lasti gospodinjstev. Vrednost investicijskih skladov se je v prvih treh četrtrletjih 2014 predvsem zaradi pozitivnih vrednostnih sprememb povečala za 276 mio EUR na 2,1 mrd EUR.

¹ V četrtrletni informaciji je za sektor S.122+S.123 (Druge denarne finančne institucije) uporabljen izraz banke.

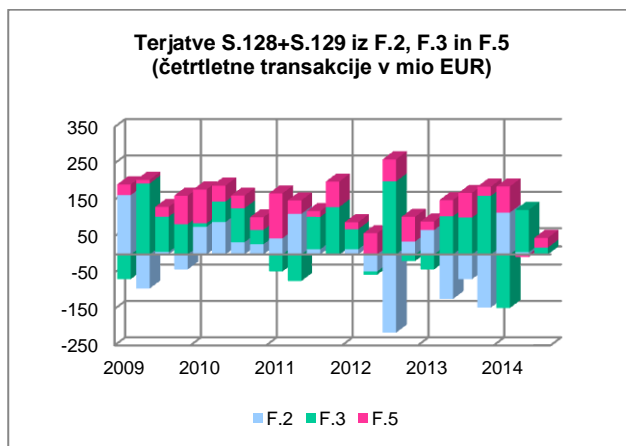
² Konec tretjega četrtrletja 2014 so oslabitve na posojilih dosegle 4,7 mrd EUR, kar je predstavljalo 16,2% vrednosti posojil. V finančnem računu se oslabitve na posojilih odražajo šele ob dokončnem odpisu terjatev.

S.128+S.129 Zavarovalne družbe in pokojninski skladi

Finančna sredstva zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so konec tretjega četrtrletja 2014 znašala 9,3 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečala za 718 mio EUR. Največ finančnih sredstev so imeli naloženih v **dolžniške vrednostne papirje** (5,2 mrd EUR), predvsem v tuje (55%), državne (34%) in bančne (5%). Stanje naložb se je v prvih treh četrtrletjih 2014 povečalo za 348 mio EUR, predvsem v tuje in državne vrednostne papirje. Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 2,6 mrd EUR, največ v tujino (46%), investicijske sklade (28%) in nefinančne družbe (11%), ter so se povečale za 259 mio EUR (predvsem zaradi vrednostnih sprememb). Terjatve iz **vlog** so znašale 809 mio EUR in so se povečale za 122 mio EUR.

Obveznosti zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so konec tretjega četrtrletja 2014 znašale 9,1 mrd EUR in so se povečale za 716 mio EUR. Največji del obveznosti so predstavljala **zavarovanja in pokojninske sheme** (7,2 mrd EUR), ki so se povečale za 467 mio EUR. V strukturi je delež pokojninskih pravic znašal 39%, delež življenjskih zavarovanj 38%, delež rezervacij iz neživljenjskih zavarovanj pa 23%. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so konec tretjega četrtrletja 2014 znašale 1,7 mrd EUR in so se

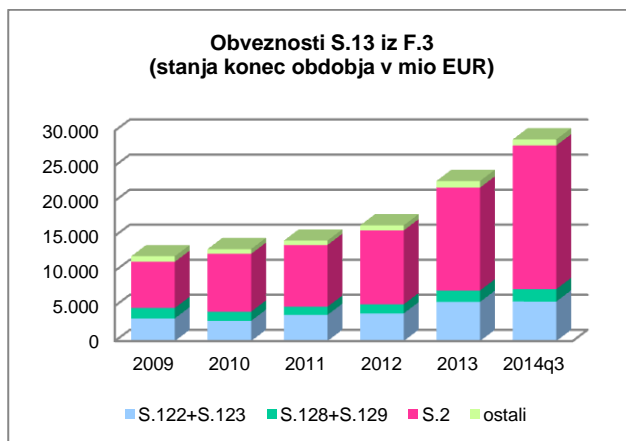
povečale za 331 mio EUR. Najpomembnejši lastniki zavarovalnih in pokojninskih družb so bili država (37%), tujina (19%), zavarovalne družbe in pokojninski skladi (15%) ter gospodinjstva (11%).

S.13 Država

Finančna sredstva države so konec tretjega četrtrletja 2014 znašala 31,5 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečala za 5,1 mrd EUR. Država je imela 15,2 mrd EUR naloženih v **lastniški kapital**, največ v nefinančne družbe (58%) in banke (17%). Stanje naložb se je zaradi pozitivnih vrednostnih sprememb povečalo za 1,4 mrd EUR. Terjatve iz **gotovine in vlog** so znašale 9,2 mrd EUR, od tega 37% znotraj države, 31% do centralne banke, 23% do bank in 9% do tujine. Glede na konec leta 2013 so se terjatve povečale za 3,2 mrd EUR, največ v okviru lastnega sektorja (za 1,4 mrd EUR) in centralne banke (za 1 mrd EUR). **Druge terjatve** so znašale 3,4 mrd EUR, od tega so terjatve, ki vključujejo davke in prispevke, predstavljale 86%. Največ drugih terjatev je imela država do nefinančnih družb (56%) in znotraj lastnega sektorja (23%). Država je imela 3,2 mrd EUR **terjatev iz posojil**, od tega 38% do tujine, 37% do nefinančnih družb in 17% do bank. Terjatve iz posojil so se povečale za 560 mio EUR (predvsem do bank).

Obveznosti države so konec tretjega četrtrletja 2014 znašale 41,1 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečale za 7,9 mrd EUR. Država je imela 28,8 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, največ do tujine (71%), bank (20%) ter zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (6%). Obveznosti so se povečale za 5,9 mrd EUR (za 3,4 mrd EUR neto izdaj). Obveznosti iz **posojil** so znašale 3,4 mrd EUR, od tega 52% do bank in 39% do tujine. Konsolidiran **dolg** države je konec tretjega četrtrletja 2014 znašal 31,8 mrd EUR oz. 86% BDP (konec leta 2013 25,8 mrd EUR oz. 71% BDP).

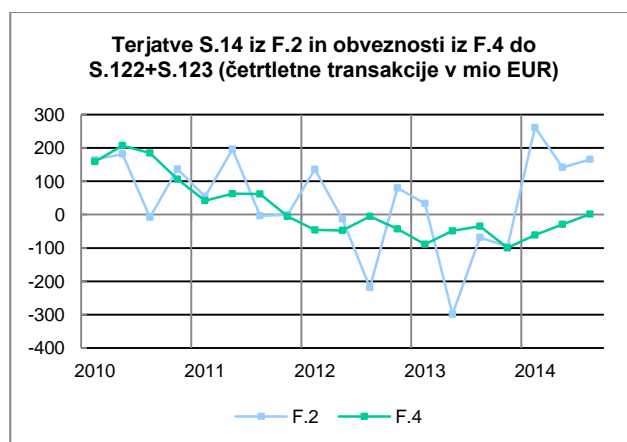

Država je imela konec tretjega četrtrletja 2014 **primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti** v višini 9,6 mrd EUR. **Primanjkljaj v transakcijah** pa je v prvih treh četrtrletjih 2014 znašal 1,1 mrd EUR oz. 4,1% BDP (v prvih treh četrtrletjih 2013 1,4 mrd EUR oz. 5,1% BDP).

S.14 Gospodinjstva

Finančna sredstva gospodinjstev so konec tretjega četrtnetja 2014 znašala 41,2 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečala za 2,1 mrd EUR. **Vloge** so znašale 16,9 mrd EUR, 89% v domačih bankah (povečanje za 562 mio EUR) in 11% v tujini. Terjatve iz **gotovine** so znašale 5 mrd EUR. Gospodinjstva so imela 9,9 mrd EUR naloženih v **lastniški kapital**, največ v nefinančne družbe (79%) in investicijske sklade (11%). Stanje naložb se je predvsem zaradi pozitivnih vrednostnih sprememb povečalo za 588 mio EUR. Terjatve iz **zavarovanj in pokojninskih shem** so znašale 6,4 mrd EUR in so se povečale za 443 mio EUR. V strukturi terjatev so življenjska zavarovanja predstavljala 45%, pokojninske pravice 43%, rezervacije iz neživljenjskih zavarovanj pa 12%.

Obveznosti gospodinjstev so konec tretjega četrtnetja 2014 znašale 12,2 mrd EUR in se glede na konec leta 2013 niso spremenile. Obveznosti iz **posojil** so znašale 10,6 mrd EUR, 83% do bank in 10% do drugih finančnih posrednikov, ter so se zmanjšale za 98 mio EUR.

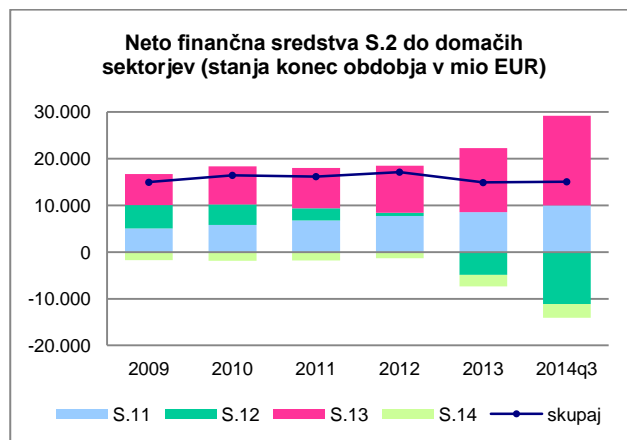

Presežek finančnih sredstev nad obveznostmi je konec tretjega četrtnetja 2014 znašal 29 mrd EUR.

S.2 Tujina

Finančna sredstva tujine so konec tretjega četrtnetja 2014 znašala 54,9 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečala za 5,2 mrd EUR. Tujina je imela 22 mrd EUR naložb v **dolžniške vrednostne papirje**, in sicer 93% v državne ter 5% v bančne. Naložbe so se največ povečale v državne vrednostne papirje (za 5,8 mrd EUR). **Posojila** so znašala 16 mrd EUR, od tega 48% nefinančnim družbam, 25% bankam in 16% drugim finančnim posrednikom. Terjatve iz posojil so se zmanjšale do bank (za 862 mio EUR) in drugih finančnih posrednikov (za 599 mio EUR), povečale pa do nefinančnih družb (za 727 mio EUR). Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 9,5 mrd EUR, od tega 79% v nefinančne družbe in 13% v banke, ter so se povečale za 977 mio EUR (večinoma preko transakcij).

Obveznosti tujine so konec tretjega četrtnetja 2014 znašale 39,8 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečale za 5 mrd EUR. Obveznosti iz **gotovine in vlog** so znašale 11,8 mrd EUR, od tega obveznosti iz vlog 10,9 mrd EUR. Povečale so se obveznosti do centralne banke (za 2,7 mrd EUR, večinoma s strani Evrosistema), bank (za 872 mio EUR), gospodinjstev in države. Tujina je imela 8,9 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, od tega 38% do centralne banke, 33% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov ter 26% do bank. Obveznosti so se zmanjšale do centralne banke (za 544 mio EUR), povečale pa do bank (za 489 mio EUR) ter zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (za 204 mio EUR). Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so znašale 7,1 mrd EUR, od tega 39% do nefinančnih družb, 21% do investicijskih skladov ter 17% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov.

Neto finančna sredstva tujine so konec tretjega četrtnetja 2014 dosegla 15,1 mrd EUR, pri čemer so se povečala do države (za 5,5 mrd EUR) in nefinančnih družb (za 1,4 mrd EUR), zmanjšala pa do centralne banke (za 3,2 mrd EUR) in bank (za 2 mrd EUR).

Institucionalni sektorji in finančni instrumenti

Institucionalni sektorji	Finančni instrumenti
S.1 Gospodarstvo Slovenije	F.1 Denarno zlato in posebne pravice črpanja (PPČ)
S.11 Nefinančne družbe	F.2 Gotovina in vloge
S.12 Finančne družbe	F.21 Gotovina
S.121 Centralna banka	F.22 Prenosljive vloge
S.122+S.123 Druge denarne finančne institucije	F.29 Druge vloge
S.124 Investicijski skladi razen MMF	F.3 Dolžniški vrednostni papirji
S.125 Drugi finančni posredniki	F.31 Kratkoročni
S.126 Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti	F.32 Dolgoročni
S.127 Lastne finančne institucije in posojilodajalci	F.4 Posojila
S.128 Zavarovalne družbe	F.41 Kratkoročna
S.129 Pokojninski skladi	F.42 Dolgoročna
S.13 Država	F.5 Lastniški kapital in delnice/enote investicijskih skladov
S.1311 Centralna država	F.511 Delnice, ki kotirajo
S.1313 Lokalna država	F.512 Delnice, ki ne kotirajo
S.1314 Skladi socialne varnosti	F.519 Drug lastniški kapital
S.14 Gospodinjstva	F.52 Delnice/enote investicijskih skladov
S.15 Nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva	F.6 Sheme zavarovanja, pokojninske in standardizirane jamstvene sheme
S.2 Tujina	F.61 Tehnične rezervacije neživljenjskega zavarovanja
S.21 EU	F.62 Pravice do življenjskega zavarovanja in vseživljenjske rente
S.2111 Evroobmočje	F.63+F.64+F.65 Pokojninske pravice, Terjatve pokojninskih skladov do upravljavcev pokojninskih skladov in Pravice do nepokojninskih prejemkov
S.2112 Ostale članice EU	F.66 Rezervacije za terjatve v okviru standardiziranih jamstev
S.22 Ostale države	F.7 Izvedeni finančni instrumenti in delniške opcije za zaposlene
	F.8 Druge terjatve in obveznosti
	F.81 Komercialni krediti in predujmi
	F.89 Drugo

Metodologija in viri finančnih računov

Metodološko osnovo za sestavo finančnih računov predstavlja ESA2010 (European system of accounts).

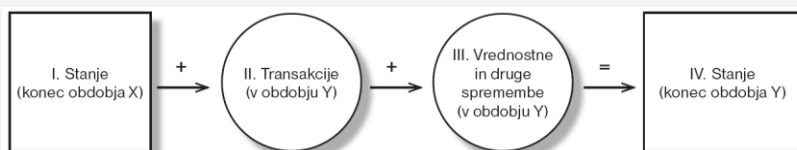
Osnovna načela ESA2010 so:

- vrednotenje vseh sredstev in obveznosti po tekoči tržni vrednosti;
- razlika med finančnimi sredstvi in obveznostmi predstavlja neto finančna sredstva (net financial assets);
- razlika med celotnimi sredstvi (finančnimi in nefinančnimi) in obveznostmi predstavlja neto vrednost (net worth);
- neto vrednost in kapital predstavljata lastne sklade (own funds).

Finančni računi prikazujejo stanja in tokove, ki jih imajo posamezni institucionalni sektorji v posameznih finančnih instrumentih kot terjatve in kot obveznosti.

Neto postavka finančnega računa predstavlja finančna sredstva zmanjšana za obveznosti in naj bi bila praviloma enaka neto postavki nefinančnega računa (neto posojanje oz. neto izposojanje).

Finančni računi tako prikazujejo razporejanje presežka oz. financiranje primanjkljaja posameznih institucionalnih sektorjev preko transakcij v finančnih instrumentih.

Finančni računi so nekonsolidirani in konsolidirani. V konsolidiranem računu so izločene terjatve in obveznosti med institucionalnimi enotami v okviru opazovanega sektorja.

Viri podatkov:

- četrtletni podatki (stanja in transakcije) na osnovi neposrednega poročanja institucionalnih enot:
  - nefinančne družbe (S.11): bilančna vsota nad 2 mio EUR;
  - finančne družbe (S.12): bilančna vsota nad 1 mio EUR;
  - enote države (S.13): bilančna vsota nad 8 mio EUR;
- bančna statistika;
- statistika investicijskih skladov;
- statistika mednarodnih naložb (IIP) in plačilne bilance (BOP);
- statistika vrednostnih papirjev.

Podrobnejše informacije o finančnih računih lahko najdete na:

- <http://www.bsi.si/publikacije-in-raziskave.asp?Mapald=922>
- <http://www.bsi.si/iskalniki/bilteni.asp?Mapald=229>